

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

referitoare la cererea de suspendare a acțiunii Hotărârii Parlamentului nr. 274 din 21 septembrie 2023 privind prelungirea stării de urgență și a Dispoziției Comisiei pentru situații excepționale nr. 86 din 4 octombrie 2023

(sesizarea nr. 222a/2023)

CHIȘINĂU

16 octombrie 2023

Curtea Constituțională, judecând în persoana:

dlui Nicolae ROȘCA, *Președinte*,

Având în vedere sesizarea nr. 222a, înregistrată la 12 octombrie 2023,

Examinând *prima facie* sesizarea menționată,

Având în vedere actele și lucrările dosarului,

C O N S T A T Ă

1. La originea cauzei se află o sesizare depusă la Curtea Constituțională pe 12 octombrie 2023, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, de dna Marina Tauber, dl Denis Ulanov, dl Vadim Fotescu, dna Reghina Apostolova și dl Petru Jardan, deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Autorii sesizării i-au solicitat Curții să verifice constituționalitatea Hotărârii Parlamentului nr. 274 din 21 septembrie 2023 privind prelungirea stării de urgență și a Dispoziției Comisiei pentru situații excepționale nr. 86 din 4 octombrie 2023.

3. Totodată, pe baza articolelor 25¹ alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (2) din Codul jurisdicției constituționale, autorii sesizării i-au solicitat Curții să suspende acțiunea actelor contestate.

4. Președintele Curții subliniază că rațiunea măsurii suspendării acțiunii unor acte contestate constă în evitarea unor prejudicii și consecințe negative iminente (DCC nr. 1 din 4 ianuarie 2021, § 9).

5. Curtea Constituțională poate suspenda, la sesizare, acțiunea actelor prevăzute la articolele 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 4 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale, dacă aceste acte afectează sau se referă la domeniile stabilite la articolul 25¹ alin. (2) din Legea citată și articolul 7¹ alin. (2) din Codul menționat (DCC nr. 161 din 29 decembrie 2020, § 7). Totodată, potrivit articolelor 25¹ alin. (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale, în cazul imposibilității convocării plenului Curții, decizia de suspendare se emite printr-o dispoziție a Președintelui Curții Constituționale, cu confirmarea ulterioară de către plenul Curții Constituționale.

6. În acest sens, Președintele Curții precizează că deține competența de a examina cererea de suspendare a acțiunii actelor contestate, dată fiind imposibilitatea convocării plenului Curții Constituționale și supunerii problemei ridicate analizei sale.

7. Președintele constată că, pe baza Hotărârii Parlamentului nr. 274 din 21 septembrie 2023 privind prelungirea stării de urgență, Comisia pentru situații excepționale a emis Dispoziția nr. 86 din 4 octombrie 2023, prin care a stabilit că, în contextul războiului hibrid, în scopul asigurării proceselor democratice în cadrul scrutinului și excluderii pericolului la adresa securității statului și a democrației, emanat de la persoane ale căror acțiuni au dus la declararea

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII HOTĂRĂRII
PARLAMENTULUI NR. 274 DIN 21 SEPTEMBRIE 2023 PRIVIND PRELUNGIREA STĂRII DE
URGENȚĂ ȘI A DISPOZIȚIEI COMISIEI PENTRU SITUAȚII EXCEPȚIONALE NR. 86 DIN 4
OCTOMBRIE 2023

neconstituționalității unui partid politic, la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023 nu vor putea participa persoanele care corespund cel puțin unuia din următoarele criterii: (1) sunt bănuite, învinuite sau inculpate de săvârșirea infracțiunilor care au fost menționate ca argument la declararea neconstituționalității partidului politic; (2) au realizat nemijlocit acțiuni care au constituit argumente reținute în hotărârea Curții Constituționale de declarare a neconstituționalității partidului politic; (3) au fost excluse din scrutinele anterioare ca urmare a încălcării principiului finanțării transparente, iar acest fapt a constituit argument la declararea neconstituționalității partidului politic. (4) au fost incluse în sancțiunile internaționale reținute în cuprinsul hotărârii Curții Constituționale de declarare a neconstituționalității partidului.

8. În cererea de suspendare, autorii au menționat că, în situația în care Curtea va declara neconstituționale actele contestate, hotărârea sa nu va avea niciun efect în raport cu persoanele cărora le-a fost refuzată înregistrarea în campania electorală. Autorii susțin că, la data depunerii sesizării la Curtea Constituțională, Comisia Electorală Centrală refuzase deja înregistrarea mai multor candidați, iar refuzurile au fost contestate în instanța de judecată.

9. Examinând *prima facie* sesizarea și cererea de suspendare a acțiunii actelor contestate, Președintele reiterează că Curtea Constituțională poate suspenda, la sesizare, acțiunea actelor prevăzute la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție. Această normă constituțională stabilește competența Curții de a exercita controlul constituționalității legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Așadar, examinarea Hotărârii Parlamentului nr. 274 din 21 septembrie 2023 privind prelungirea stării de urgență ține de competența Curții Constituționale, spre deosebire de dispozițiile Comisiei pentru situații excepționale. Acestea din urmă nu fac parte din actele care pot fi supuse controlului de constituționalitate.

10. Având în vedere că cererea de suspendare pune în discuție interdicția de a candida prevăzute în Dispoziția Comisiei pentru situații excepționale nr. 86 din 4 octombrie 2023, act care nu poate fi supus controlului de constituționalitate, Președintele Curții nu poate da curs acesteia. Mai mult, Hotărârea Parlamentului nr. 274 din 21 septembrie 2023 privind prelungirea stării de urgență nu stabilește *expressis verbis* vreo limitare a drepturilor electorale.

Din aceste considerente, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) și 140 alin. (2) din Constituție, 4, 25¹, 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 6, 7¹, 61 și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Președintele

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII HOTARARII
PARLAMENTULUI NR. 274 DIN 21 SEPTEMBRIE 2023 PRIVIND PRELUNGIREA STĂRII DE
URGENȚA ȘI A DISPOZIȚIEI COMISIEI PENTRU SITUAȚII EXCEPȚIONALE NR. 86 DIN 4
OCTOMBRIE 2023

DISPUNE

1. *Se respinge* cererea de suspendare a Hotărârii Parlamentului nr. 274 din 21 septembrie 2023 privind prelungirea stării de urgență și a Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 86 din 4 octombrie 2023

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Nicolae ROȘCA

Chișinău, 16 octombrie 2023
DCC nr. 131
Dosarul nr. 222a/2023